

ΔΗΜΟΣ **ΜΟΣΧΑΤΟΥ - ΤΑΥΡΟΥ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Δομής Εσωτερικού Ελέγχου

Ελεγκτική Περίοδος
2022

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκθεση που ακολουθεί αναλύει τα πεπραγμένα του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου για την περίοδο 2022.

1.1 Η έννοια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (ΦΕΚ Α' 62-17/04/2021) και συγκεκριμένα το άρθρο 4 αναλύει τον ορισμό του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διευκρινίζοντας ότι αυτό μπορεί να αποτελέσει εχέγγυο στην αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων που αντιμετωπίζει ένας Οργανισμός και να παρέχει μόνο συγκεκριμένη διαβεβαίωση στον συγκεκριμένο Οργανισμό ότι θα πετύχει τους στόχους που έχει θέσει και συγκεκριμένα:

- (α) Τη διασφάλιση δεδομένων αποτελεσματικότητας, δημιουργία οικονομιών κλίμακας και αποδοτικότητας των αρμοδιοτήτων-δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιακών στόχων, τη διασφάλιση έγκυρων και έγκαιρων πληροφοριών για τη λήψη πολιτικών αντιμετώπισης πιθανών κινδύνων, τη δημιουργία συνθηκών αναχαίτισης άσκοπων οικονομικών ενεργειών, της προστασίας των περιουσιακών στοιχείων του φορέα με στόχο την εύρυθμη και έντιμη λειτουργία του
- (β) Τη σύνταξη αξιόπιστων και επίκαιρων οικονομικών στοιχείων και
- (γ) Τη συμμόρφωση με την υφιστάμενη νομοθεσία και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και τις δραστηριότητες του φορέα.

Η λειτουργία Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί επιπλέον εργαλείο με στόχο την κατοχύρωση της υπευθυνότητας, την ύπαρξη και την εύρυθμη διακυβέρνηση, την πρόληψη η οποία εμπεριέχει πολιτικές κινδύνων ή έκνομων ενεργειών, τον εντοπισμό αλλά και την υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση της υπηρεσιακής λειτουργίας.

Η ευθύνη για την εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού ελέγχου ανήκει στον επικεφαλής του φορέα. Παράλληλα, συνίσταται σε κάθε στέλεχος να συνεισφέρει στην αποτελεσματική λειτουργία των δικλίδων ελέγχου παρέχοντας κάθε δυνατή πληροφόρηση κατά τη διαδικασία του Εσωτερικού Ελέγχου.

Ως κατακλείδα, επισημαίνεται ότι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου αντανακλά και παράγει δράσεις που στηρίζονται σε πρακτικές, οι οποίες προσδιορίζονται από το πλαίσιο που διεθνώς κατοχυρώνεται από σχετικούς φορείς όπως η Επιτροπή Υποστήριξης Οργανισμών της Επιτροπής Treadway (COSO) και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA).

1.2 Δομικά Στοιχεία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Με το άρθρο 5 του Ν. 4795/21 καταγράφονται τα κύρια δεδομένα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία του φορέα, όπως αυτά σκιαγραφούνται από τα αποδεκτά Πρότυπα του Εσωτερικού Ελέγχου, και διαμορφώνονται από φορείς που προαναφέρθηκαν, όπως η Επιτροπή Υποστήριξης Οργανισμών της Επιτροπής Tread way (Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission -C.O.S.O.) και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors-I.I.A.). Ο Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου, όπως και κάθε Οργανισμός, οφείλει να προσδιορίσει το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του και πρέπει να προχωρήσει στην καταγραφή των διαδικασιών και των αρμοδιοτήτων που παράγουν λειτουργίες, των κινδύνων που ενδεχομένως τις απειλούν και των πολιτικών που αναπτύσσει (δικλείδες ελέγχου) προκειμένου να ανταπεξέλθει στην αντιμετώπισή τους.

1.3 Διάρθρωση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Με το άρθρο 6 του ίδιου νόμου, προβλέπεται η διάρθρωση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Πρόκειται για το «μοντέλο των τριών γραμμών». Το εν λόγω μοντέλο διακρίνεται σε τρία επίπεδα ρόλων («γραμμές») που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων και διευκολύνουν την ισχυρή διακυβέρνηση και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων του φορέα.

Η πρώτη γραμμή έχει αναφορά στις υπηρεσιακές-επιχειρησιακές λειτουργίες του φορέα, στις δράσεις που αναπτύσσει και στις δικλείδες εσωτερικού ελέγχου (Internal Controls) που υιοθετεί. Περιλαμβάνει το σύνολο των υπηρεσιακών στελεχών του φορέα.

Η δεύτερη γραμμή αφορά στις πολιτικές της διοίκησης για τον εντοπισμό και τη διαχείριση των κινδύνων, την τήρηση της νομιμότητας και εύρυθμης λειτουργίας και την εποπτεία και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου, για τις οποίες ως υπεύθυνη έχει ορισθεί η πρώτη γραμμή.

Η τρίτη γραμμή αφορά στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία ελέγχει τις δύο πρώτες γραμμές ώστε να εξασφαλιστούν διαβεβαιωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες προς τη διοίκηση, σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης των κινδύνων και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που έχουν οριστεί ως αρμοδιότητα των δύο πρώτων γραμμών ρόλων.

1.4 Ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Στις διατάξεις του άρθρου 7 του ανωτέρω νόμου αναφέρεται στην οργανωτική και λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Για τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας στη λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, πρέπει να μην εμπλέκεται με

καμία άλλη υπηρεσιακή δράση του φορέα. Για τον σκοπό αυτό ο νομοθέτης προβλέπει τον Δήμαρχο.

Όπως προβλέπεται και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Δομής Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου, η οργανωτική και λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, είναι ιδιαίτερα σημαντική προκειμένου να παρέχει αντικειμενική και αμερόληπτη διαβεβαίωση ότι τα επιμέρους στοιχεία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργούν αποτελεσματικά. Μερικά από τα κριτήρια που μπορεί να κατοχυρώσουν την ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η απρόσκοπτη αναφορά της στον επικεφαλής του φορέα δηλαδή τον Δήμαρχο και στα όργανα που ασκούν τη διακυβέρνηση αυτού, μέσω μιας αμφίδρομης διαδικασίας, γεγονός που σηματοδοτεί και τη στήριξή της από την ηγεσία. Περαιτέρω δε, η σύσταση Επιτροπής Ελέγχου όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 8 του ίδιου νόμου, προσφέρει εχέγγυα για την ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

1.5 Ετήσια Έκθεση

Σύμφωνα με το άρθρο 13 «Έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, στον επικεφαλής του φορέα και στην Επιτροπή Ελέγχου. Η Έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου. Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικά για τους ΟΤΑ α' βαθμού, η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται και στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου παρέχει Γνώμη στον επικεφαλής του φορέα, για τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον επικεφαλής του φορέα, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας και λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη)».

Στηριζόμενη στην ανωτέρω διαδικασία η δομή Εσωτερικού Ελέγχου προχώρησε στη σύνταξη της παρούσας έκθεσης την οποία και θα κοινοποιήσει στους οριζόμενους εκ του νόμου φορείς.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.1 Εισαγωγή

Στον Δήμο Μοσχάτου-Ταύρου την ελεγκτική περίοδο 2022 η δομή Εσωτερικού Ελέγχου δεν αντιμετώπισε κανένα απολύτως πρόβλημα όσον αφορά την ανεξαρτησία του έργου της. Μάλιστα, υπήρξε συνεργασία κατά τη διεξαγωγή των ελεγκτικών εργασιών από τα ελεγχόμενα τμήματα, καθώς και άμεση και χωρίς προϋποθέσεις πρόσβαση σε οποιοδήποτε αρχείο ζητήθηκε (ηλεκτρονικό ή φυσικό). Δεν υπήρξε καμία ουσιαστική παρέμβαση ή προτροπή που να αποσκοπούσε σε οποιαδήποτε μεταβολή των αποτελεσμάτων του ελέγχου. Υπάρχουν όμως σχετικοί περιορισμοί ανεξαρτησίας, όσον αφορά την χωροταξική ανεξαρτησία της δομής αναλύονται στο σχετικό τμήμα της παρούσας Έκθεσης.

2.2 Επικαιροποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Το άρθρο 11 ορίζει την ύπαρξη και επικαιροποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου διατυπώνοντας μάλιστα την άποψη πως είναι πρωταρχικής σημασίας για τη λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Πρόκειται για ένα επίσημο έγγραφο το οποίο συντάχθηκε και επικαιροποιήθηκε από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, λαμβάνοντας την απαραίτητη έγκριση από τον Δήμαρχο Μοσχάτου-Ταύρου, όπως ορίζεται από τον Ν. 4795/2021.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας, διαμορφώθηκε και επικαιροποιήθηκε σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθορίζοντας όλο το εύρος των δράσεων που αναλαμβάνει η δομή καθώς και άλλα κανονιστικά στοιχεία όπως ο σκοπός, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, η ανεξαρτησία του έργου, η τήρηση αμεροληψίας και τέλος, η θέση που κατέχει η Μονάδα στην εσωτερική υπηρεσιακή οργάνωση του Δήμου (ΟΕΥ).

Παράλληλα, μέσα σε αυτήν αναπτύχθηκε ο Κώδικας Δεοντολογίας των Εσωτερικών Ελεγκτών. Μέσα σε αυτόν καταγράφηκαν οι αρχές που σχετίζονται με την επαγγελματική πρακτική και τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς και ακεραιότητας που οφείλουν να ακολουθούν, λαμβάνοντας υπόψη τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, οι εσωτερικοί ελεγκτές.

Καταγράφηκαν οι αρχές και αξίες που διέπουν κάθε εσωτερικό ελεγκτή όπως η ακεραιότητα, η αντικειμενικότητα, η εχεμύθεια, η ικανότητα, η ανεξαρτησία, η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων αλλά και η επίδειξη της δέουσας επαγγελματικής ευσυνειδησίας.

2.3 Εγχειρίδιο Χαρτογράφησης και Διαχείρισης Κινδύνων

Μετά την δημιουργία εργαλείων χαρτογράφησης κινδύνων τα οποία απαντήθηκαν από τα υπηρεσιακά στελέχη του Δήμου τα οποία κατέχουν θέσεις ευθύνης δημιουργήθηκε το εγχειρίδιο χαρτογράφησης και αντιμετώπισης κινδύνων για τον Δήμο Μοσχάτου – Ταύρου.

2.4 Κατάρτιση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών του Τμήματος

Η Δομή Εσωτερικού Ελέγχου έγκαιρα κατάρτισε το Ετήσιο Πρόγραμμα εργασιών του Τμήματος, το οποίο εγκρίθηκε από τον Δήμαρχο Μοσχάτου-Ταύρου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Έως τη θέσπιση πλαισίου διαχείρισης κινδύνων από τον Δήμο (Ν.5013/23), η Δομή Εσωτερικού Ελέγχου, με μέριμνα του Προϊσταμένου, αξιολογεί τους κινδύνους λαμβάνοντας υπόψιν τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της από τον Δήμο και τις υπηρεσίες του.

Οι έλεγχοι που επιλέχθηκαν στο πρώτο Ετήσιο Πρόγραμμα, ήταν αποτέλεσμα αξιολόγησης των Τμημάτων:

- α) Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων και
- β) Προμηθειών και Διαχείρισης Αποθηκών

2.4.1 Πρόοδος υλοποίησής του

Από το σύνολο των ελέγχων του εγκεκριμένου προγράμματος πραγματοποιήθηκε το 100%. Ως εκ τούτου, η πρόοδος υλοποίησης του Ετήσιου Προγράμματος κρίνεται πλήρως επιτυχημένη.

2.5 Εκπαίδευση Προσωπικού

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Δομής Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου αλλά και τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (IPPF 1230), οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση του έργου τους οφείλουν να λαμβάνουν συνεχή επαγγελματική επιμόρφωση, πέραν της αρχικής τους εκπαίδευσης και να μεριμνούν οι ίδιοι για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Για την περίοδο 2022 πραγματοποιήθηκε η πιστοποίηση του υπαλλήλου που έχει διατεθεί στην Δομή από το Πρόγραμμα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

2.6 Συνοπτική περιγραφή και Αποτελέσματα Ελεγκτικού Έργου στα Τμήματα:

- α) Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων και
- β) Προμηθειών και Διαχείρισης Αποθηκών

2.6.1 Στόχος, σκοπός και σχεδιασμός ελέγχου Τμήματος Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων

Ο στόχος του ελέγχου ήταν η διαπίστωση:

1. Της διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος
2. Του βαθμού επάρκειας διαθέσιμων θέσεων
3. Της διασφάλισης αποφυγής παραλείψεων όσον αφορά την υπηρεσιακή αλυσίδα (από την πρόσκληση έως τις αναρτήσεις και την εφαρμογή του ελέγχου των αποφάσεων των Συλλογικών Οργάνων του Δήμου).

Ο αντικειμενικός σκοπός αυτού του Εσωτερικού Ελέγχου ήταν η ελαχιστοποίηση των υπηρεσιακών και οργανωτικών κινδύνων με τη χρήση των κατάλληλων δικλίδων, οι οποίες θα καταγραφούν από την αρμόδια υπηρεσία ύστερα από εκτίμηση της σοβαρότητας του κινδύνου και της πιθανότητας επέλευσής του, για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων.

Ο σχεδιασμός του ελέγχου βασίστηκε στην ανάλυση του ελεγχόμενου συστήματος με κέντρο αναφοράς τους βασικότερους κινδύνους που διέπουν τη λειτουργία βάσει των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον υφιστάμενο ΟΕΥ. Συντάχθηκε φύλλο ευρημάτων (ερωτηματολόγιο), όπου καταγράφηκαν περιοχές που δεν επιβεβαίωναν τις ελεγκτικές διαδικασίες και δημιουργούσαν πεδία ανησυχίας (κινδύνων).

2.6.1.1 Δειγματοληψία

Διενεργήθηκε δειγματοληψία η οποία έγινε με τη χρήση ελέγχου σε αποφάσεις τυχαίων μηνών του έτους ελέγχου, τα αποτελέσματα ταξινομήθηκαν κατά αύξουσα τιμή της τυχαίας μεταβλητής (τυχαία επιλογή αποφάσεων συγκεκριμένων μηνών του έτους) και πάντα σύμφωνα με το εγχειρίδιο πολιτικών και διαδικασιών του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Για την επιλογή δείγματος Αποφάσεων όλων των Συλλογικών Οργάνων επιλέχθηκε χρονικό δείγμα 25%. Δηλαδή σε σύνολο 12 μηνών επιλέχθηκε δείγμα 3 μηνών όλων των αποφάσεων και λειτουργιών των οργάνων. Το δείγμα περιελάμβανε τα σχετικά απαραίτητα έγγραφα, τις σχετικές αποφάσεις, και ελέγχθηκαν οι προβλεπόμενες αποστολές τους στους ενδιαφερόμενους, σε ελεγκτικούς μηχανισμούς καθώς και οι διαδικασίες αναρτήσεων τους σε ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ΚΗΜΔΗΣ ή ΕΣΗΔΗΣ.

2.6.1.2 Σύνοψη ελεγκτικών ευρημάτων

Τα πεδία ανησυχίας/κινδύνων που εντοπίστηκαν ως ευρήματα, αφορούσαν συνοπτικά:

- Τον Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος
- Τα μηχανογραφικά/πληροφοριακά συστήματα

Η αξιολόγηση του συνόλου των διαδικασιών που ελέγχθηκαν παρατίθεται σχηματικά ως ακολούθως:

Κίνδυνος	Ευρήματα	Ποσοστό
Υψηλός	0	0 %
Μέσος	3	66,6 %
Χαμηλός	1	33,3%
ΣΥΝΟΛΟ	4	100 %

2.6.1.3 Περιγραφή Ευρημάτων και Συμφωνηθείσες Ενέργειες

Στο σύνολο των ευρημάτων, τα ευρήματα ομαδοποιήθηκαν όπως ακολούθως:

Το εύρημα 1^ο αφορά τον Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος.

Το ευρήματα 2^ο και 3^ο αφορούν τους ανθρώπινους πόρους του Τμήματος.

Τα εύρημα 4^ο αφορά τους τρόπους υπηρεσιακής επικοινωνίας και διαδικασίας διοικητικής αλυσίδας του Τμήματος με άλλα Τμήματα του Δήμου.

Εντοπίστηκαν δηλαδή παρατηρήσεις: στην εφαρμογή του Κανονισμού Λειτουργίας (μη ύπαρξη) , στην υποστελέχωση του Τμήματος, στην ανάγκη ανάπτυξης εκπαιδευτικής πολιτικής για τους υφιστάμενους υπαλλήλους και στον καθορισμό διαδικασιών πιστοποίησης της εσωτερικής επικοινωνίας και των διαδικασιών συνεργασίας του Τμήματος με άλλες δομές του Δήμου.

Συμπερασματικά, το Τμήμα Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων λειτουργεί σωστά με πλήρη ανταπόκριση στις οριζόμενες από τον ΟΕΥ του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου αρμοδιότητες που του αναλογούν, με επαγγελματική υπηρεσιακή ευσυνειδησία εκ μέρους των στελεχών του, δεδομένα που αποτελούν εχέγγυα, ώστε να επιτυγχάνεται η διαχρονική εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του.

Μετά από την καθορισμένη επικοινωνία (διαμέσου της Έκθεσης Ελέγχου) με το ελεγχόμενο τμήμα, όλες οι προτεινόμενες ενέργειες έγιναν αποδεκτές και συνεπώς όλες οι υποδείξεις χαρακτηρίζονται ως κοινός τόπος αποδοχής συνεργειών προκειμένου να γίνει εφικτή η αντιμετώπιση μελλοντικών ζητημάτων.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, διατηρεί στο αρχείο του τον σχετικό φάκελο ελέγχου, στον οποίο περιλαμβάνεται το σχετικό υλικό για την τεκμηρίωση των ευρημάτων.

2.6.2. Στόχος, σκοπός και σχεδιασμός ελέγχου Τμήματος Προμηθειών και Διαχείρισης Αποθηκών

Ο στόχος του ελέγχου ήταν η διαπίστωση:

1. Επάρκειας και εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού στο τμήμα προμηθειών
2. Της συμμόρφωσης των διαδικασιών προμηθειών με την κείμενη νομοθεσία και την τήρηση των απαραίτητων αρχειακών στοιχείων
3. Της ορθότητας τήρησης των διαδικασιών απογραφής αποθήκης
4. Της καταλληλότητας του μηχανογραφικού συστήματος

Ο αντικειμενικός σκοπός αυτού του Εσωτερικού Ελέγχου ήταν ο εντοπισμός των υφιστάμενων κινδύνων και η ελαχιστοποίησή τους με τη χρήση των κατάλληλων δικλίδων, οι οποίες θα επιλεγούν από την αρμόδια υπηρεσία ύστερα από εκτίμηση της σοβαρότητας του κινδύνου και της πιθανότητας επέλευσής του, για την διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του τμήματος Προμηθειών και Διαχείρισης Αποθηκών.

Για το σχεδιασμό του ελέγχου, ελήφθησαν υπόψη οι οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, ο Νόμος 4412/2016 και οι τροποποιήσεις αυτού. Πραγματοποιήθηκε φυσική αυτοψία στο χώρο προμηθειών για τη λήψη φυσικών δειγμάτων και διανεμήθηκαν ανώνυμα ερωτηματολόγια στους υπαλλήλους. Ακολούθησε δημιουργία άλλων ευρημάτων, όπου καταγράφηκαν περιοχές που δεν επιβεβαίωναν τις ελεγκτικές διαδικασίες και δημιουργούσαν πεδία ανησυχίας (κινδύνων).

2.6.2.1 Δειγματοληψία

Η δειγματοληψία περιλάμβανε στοιχεία από τρεις συγκεκριμένους μήνες του έτους και συγκεκριμένα:

- ✓ Ερωτηματολόγιο
- ✓ Παραστατικά ανά είδος προμήθειας
- ✓ Εντάλματα ανά είδος προμήθειας
- ✓ Αποφάσεις

2.6.2.2 Σύνοψη ελεγκτικών ευρημάτων

Τα πεδία ανησυχίας/κινδύνων που εντοπίστηκαν ως ευρήματα, αφορούσαν συνοπτικά:

Κίνδυνος	Ευρήματα	ΠΟΣΟΣΤΟ
Υψηλός	3	60 %
Μέσος	1	20 %
Χαμηλός	1	20 %
ΣΥΝΟΛΟ	5	100 %

2.6.2.3 Περιγραφή Ευρημάτων και Συμφωνηθείσες Ενέργειες

Στο σύνολο των ευρημάτων τα ευρήματα ομαδοποιήθηκαν ως εξής:

Το εύρημα 1^ο αφορά τον Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος.

Το εύρημα 2^ο αφορά τους ανθρώπινους πόρους του Τμήματος.

Το εύρημα 3^ο αφορά τους τρόπους υπηρεσιακής επικοινωνίας και διαδικασίας διοικητικής αλυσίδας του Τμήματος με άλλα Τμήματα του Δήμου.

Το εύρημα 4^ο αφορά τα μηχανογραφικά/πληροφοριακά συστήματα και το υπάρχον λογισμικό

Το εύρημα 5^ο αφορά τις ακολουθούμενες διαδικασίες φυσικής Απογραφής των υλικών της αποθήκης.

Εντοπίστηκαν δηλαδή παρατηρήσεις: στην εφαρμογή του Κανονισμού Λειτουργίας (μη ύπαρξη), στην υποστελέχωση του Τμήματος, στον καθορισμό διαδικασιών πιστοποίησης της εσωτερικής επικοινωνίας και των διαδικασιών συνεργασίας του Τμήματος με άλλες δομές του Δήμου, στην εφαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων και του υπάρχοντος λογισμικού που διαθέτει η δομή προς διευκόλυνση των διαδικασιών καθώς και στην εφαρμογή ηλεκτρονικής καταγραφής και αποτύπωσης των υλικών αλλά και των υπηρεσιακών διαδικασιών της αποθήκης.

Συμπερασματικά, το Τμήμα Υποστήριξης Προμηθειών και Διαχείρισης Αποθηκών, παρά τα περιορισμένα ευρήματα του ελέγχου διαπιστώθηκε πως λειτουργεί σωστά με πλήρη ανταπόκριση στις οριζόμενες από τον ΟΕΥ του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου αρμοδιότητες που του αναλογούν, με επαγγελματική υπηρεσιακή ευσυνειδησία εκ μέρους των στελεχών του, δεδομένα που αποτελούν εχέγγυα, ώστε να επιτυγχάνεται η διαχρονική εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του.

Μετά από την καθορισμένη επικοινωνία (διαμέσου της Έκθεσης Ελέγχου) με το ελεγχόμενο τμήμα, όλες οι προτεινόμενες ενέργειες έγιναν αποδεκτές και συνεπώς όλες οι υποδείξεις χαρακτηρίζονται ως κοινός τόπος αποδοχής συνεργειών προκειμένου να γίνει εφικτή η αντιμετώπιση μελλοντικών

ζητημάτων. Μάλιστα σε μεγάλο βαθμό ανταπόκρισης το Τμήμα έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες συμμόρφωσης ιδίως στα θέματα υψηλού κινδύνου.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, διατηρεί στο αρχείο του τον σχετικό φάκελο ελέγχου, στον οποίο περιλαμβάνεται το σχετικό υλικό για την τεκμηρίωση των ευρημάτων.

3. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1 Αποτίμηση Δραστηριότητας Δομής Εσωτερικού Ελέγχου

Όπως αναφέρθηκε ήδη, η Δομή Εσωτερικού Ελέγχου για το χρονικό διάστημα λειτουργίας της συνέταξε Κανονισμό Λειτουργίας που περιλαμβάνει τον Κωδικό Δεοντολογίας, συνέταξε ερωτηματολόγια εντοπισμού, αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνων και εκπόνησε εγχειρίδιο χαρτογράφησης κινδύνων και τέλος συνέταξε και επικαιροποίησε ετήσιο εγχειρίδιο προγραμματισμού εσωτερικών ελέγχων.

Επίσης, όσον αφορά την απόκτηση Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας πρέπει να τονίσουμε ότι ο Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου έχει αποκτήσει την σχετική πιστοποίηση.

3.2 Επάρκεια Πόρων Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Προϊστάμενος της Δομής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα αλλά και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου υποχρεούται να διαχειρίζεται τους διαθέσιμους πόρους της δομής, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτοί είναι κατάλληλοι, επαρκείς και αξιοποιούνται αποτελεσματικά για την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών.

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της δομής του Εσωτερικού Ελέγχου, διαπιστώνονται ελλείψεις σε πόρους. Αυτές οι ελλείψεις επικεντρώνονται:

Α. Σε ανθρώπινους πόρους. Ο Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου ανήκει στους αστικούς Δήμους της χώρας. Η στελέχωση του τμήματος αποτελείται σήμερα, από μία μόνο υπάλληλο. Η επίπτωση της έλλειψης στελέχωσης σε ανθρώπινο δυναμικό δημιουργεί πραγματικό ανάχωμα στη διενέργεια ικανού αριθμού ετήσιων ελεγκτικών έργων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου. Επίσης, η έλλειψη επάρκειας σε ανθρώπινους πόρους, εμποδίζει τους σκοπούς του ελέγχου όπως η ενίσχυση των μηχανισμών λογοδοσίας, η επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων και σκοπών του Δήμου, βάσει των αρχών της καλής διακυβέρνησης και

της χρηστής διοίκησης, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τις προβλέψεις του ν. 4622/2019 (Α'133).

Β. Χωροταξική ανεξαρτησία και υλικοτεχνικές υποδομές. Η δομή Εσωτερικού Ελέγχου, φιλοξενείται σε γραφείο όπου συστεγάζεται και με άλλες υπηρεσίες. Πρόσβαση στην ελεγκτική εργασία πρέπει να έχει μόνο ο Δήμαρχος και οι κατά περίπτωση εμπλεκόμενοι. Η επίπτωση της συστέγασης της δομής, παρουσιάζει αντικειμενικούς περιορισμούς των βασικών αρχών της Αυτοτέλειας, της Ανεξαρτησίας και της Εχεμύθειας που υποχρεωτικά διέπουν τον εσωτερικό έλεγχο και ρητά ορίζονται από τα Διεθνή Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας. Συνεπώς προτείνεται η χωροταξική αποκατάσταση. Πάντως κατά τη διαδικασία των ελέγχων δεν παρουσιάστηκαν επιπτώσεις που να αφορούσαν τη διασφάλιση της εχεμύθειας, της αυτοτέλειας και της ανεξαρτησίας των ελεγκτικών διαδικασιών.

3.3 Συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας και Εφαρμογή των Προτύπων

Όλες οι εργασίες που επιτέλεσε το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου στηρίχθηκαν στα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, στα Διεθνή Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF), στο Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O. και τις βέλτιστες πρακτικές που διαμορφώνονται από φορείς όπως η Επιτροπή C.O.S.O., του Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (The IIA-Inc), την υφιστάμενη νομοθεσία, τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων και παρόλες τις χωροταξικές δυσκολίες (που προαναφέρθηκαν), τηρήθηκαν οι αρχές της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας, της επαγγελματικής επάρκειας, της επιμόρφωσης και δεν τέθηκε ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων.

3.4 Ανταπόκριση της Διοίκησης στους Κινδύνους

Οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν από τα αποτελέσματα ελέγχου γνωστοποιήθηκαν στην Διοίκηση εγγράφως με την Οριστική Έκθεση, ενώ σε μέρος της διοικητικής ιεραρχίας παρουσιάστηκαν και προφορικά, σε μορφή επεξήγησης. Εξαιτίας του γεγονότος ότι τα αποτελέσματα του ελέγχου γνωστοποιήθηκαν σε πρόσφατο χρονικό διάστημα, πλήρη άποψη για την ανταπόκριση της διοίκησης η οποία μέχρι στιγμής χαρακτηρίζεται ως θετική, θα έχουμε σχηματίσει κατά τη διαδικασία του προγραμματισμένου ελέγχου συμμόρφωσης, όπου θα αποτυπωθεί και καταγραφεί ο βαθμός συμμόρφωσης με τις συστάσεις ελέγχου.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η Σύσταση Επιτροπής Ελέγχου θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για τον Δήμο.

- Σύσταση και στελέχωση Οργάνων Διαχείρισης Κινδύνων και Αξιολόγηση/Βαθμολόγηση κινδύνων με καταγραφή των υφιστάμενων δικλίδων ασφαλείας

Σύμφωνα με τον Ν. 5013/19-01-2023, στο πλαίσιο συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι φορείς υποχρεούνται να διαχειρίζονται τους κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών τους στόχων καθώς και την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους. Υποχρεούνται στη σύσταση και στελέχωση οργάνων διαχείρισης κινδύνων και να τηρούν Μητρώο Κινδύνων. Η σύσταση και ορισμός οργάνων διαχείρισης κινδύνων (παρ. 2, άρθρο 28) ολοκληρώνεται (για τους φορείς Κεντρικής Διοίκησης) εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου 5013/19-01-2023. Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22 του ίδιου νόμου, «η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από την πρώτη και δεύτερη γραμμή ρόλων. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ως τρίτη γραμμή ρόλων παρέχει εύλογη διαβεβαίωση σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των κινδύνων».

Η Αξιολόγηση Κινδύνων χρησιμοποιείται κατά τον εσωτερικό έλεγχο, για να εξετάσει τις υπό έλεγχο μονάδες και να επιλέξει προς επισκόπηση τις περιοχές με την μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο, οι οποίες θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα λειτουργίας του ελέγχου.

Πρέπει δηλαδή να γίνεται πλήρης καταγραφή και συνεχής ενημέρωση των διαδικασιών που αφορούν σε όλες τις λειτουργίες και τις δράσεις του δήμου, με βαθμολόγηση κινδύνων και καταγραφή των σχετικών δικλίδων ασφαλείας.